

מנהלת שכטרמן
צנוורה? מה פתאום?

„אנחנו הוזהרנו אותו מתחילה. הוא ניסה לרמות אותנו בעל-כורחנו, והתוספות שלו סילפו את האיזון בחומר שהבאנו לו.”

„מעשיו של אלפרדס הם חטא על פשע” טוענים גולן ומרגלית. „אלפרדס השתמש רק בחומר שתאם את דעותיו בלבד. הוא בחר את הקטעים ששירתו את מטרתו, ובכונה לא לקח רעיונות מתונים. בכך היפר את שיווי-המשקל בין הטיפוסים השונים שהתאריינו.”

„אך לא די היה לו במיון החד-צדדי — הוא גם הוסיף קטעים המתנגדים לדעותיו הפוליטיות. אותן איננו מסתירים. הוא פתח את המערכה השנייה בקטע המראה ישראלי מוביל ערבי קשור ב- צוואר, כשם שמובילים חיה. הישראלי רוצה לאלף אותו ולהפוך אותו לאבק.”

„אנחנו איננו מאמינים שהיחס לערבים בישראל הוא כזה. לדעתנו היחס, בתנאים הנוכחיים, הוא הומני.”

„אבל דעותיו של אלפרדס היו מעוצבות מראש. הוכחתי לו את זאת לא פעם. הוא בא לארץ עם אידיאות, ומנסה ל- התאים את המציאות בעל-כורחה לאי- דיאות אלה.”

„הוא אמר לי, למשל, שערביי ירושלים אינם יכולים לנוע בארץ בלי רשיון, ושמשום כך הוא מראה אותם מובלים בחבל. אמרתי לו, מייקל, איפה אתה חי, איזה רשיון?”

אלפרדס: „מה שגורא מכל במחזה, לדעתי, הוא ראיון עם יהודי דתי, ותיק בארץ.”

„הוא מצהיר כי הוא ציוני מקובל. ומה הן דעותיו? הרי זה נס משמים שאין שלום בישראל, הוא אומר, ואם ירצה השם — לא יהיה שלום לעולם. כי אם יהיה שלום, הרי בנותינו תינשאנה לער- בי, ואז לא נהיה עוד גוי קדוש ועם ניבחר?”

גולן ומרגלית: „אלפרדס סלפן, מתחיל לה סילף כל מה שהבאנו לו. אנחנו מתנערים מן המפלצת הזו!” אלפרדס: „אני מאמין שכל אחד רשאי לעשות מה שהוא רוצה על הבימה, ולומר מה שהוא רוצה.”

ירושלים של צביעות

קיצוני, החי בגיטו הסגור של מאה-שערים. הלכתי עם השחקנים, והסתובבנו בי- שכונה הזו. התבוננו באנשים, דברנו איתם, ניסינו לעמוד על טיבם. כשחזרנו, גילינו שהם חיים כמו בשמורת-טבע, והי- אדם מביט בהם מבחוץ, כבחיות הסגורות בכלוב. ולמעשה הם באמת שמורת-טבע, אבל של בני-אדם, ואנחנו סולדים מהם מלכתחילה, בלי להכירם מקרוב.

ניסיתי להסביר את הרעיון בכך ש- הצגתי בהצגה שתי דמויות של אברכים, סגורות בכלוב, ומסביבם תגובות מלעיות ומתגרות של אנשים מבחוץ. ואז באו אלי ואמרו לי: תתבייש, זה אנטי-שמיות!

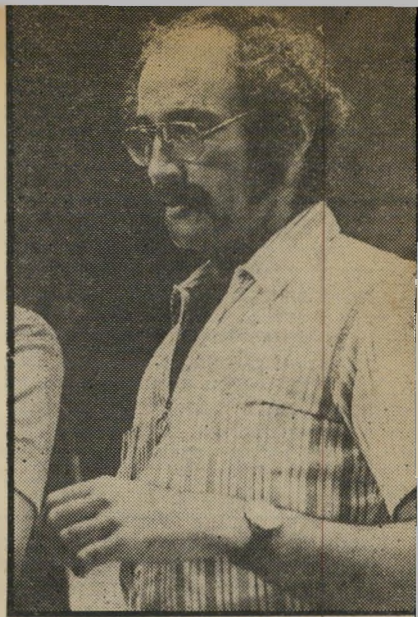
אף אחד לא הבין שכוונתי היתה להעי- מיד אותנו לביקורת, את האנשים החיים

העבר רווי-המרורים של עם ישראל, כולל הפסוק, על נהרות בבל, שם ישבנו וגם בכינו.”

איש אנטי-פוליטי

ה משיך אלפרדס וסיפר: „בא אלי משהו מהנהלה, ואמר שאני „עושה בדיחות על בוכנוואלד”. צר לי שלא הבין את כוונתי. איני צוחק על סיבלו של העם היהודי, כי אם על הדרך שבה מוכרים את ההיסטוריה שלנו ל- תיירים.”

אני איש אנטי-פוליטי מאד, ובעיני בעיית-הבעיות במחזה איננה כיצד להביא את השלום, או אם צריך להחזיר שטחים

כמאי אלפרדס
כניעה לצנוורה?

צנוורה פוליטית. בדרך כלל. מסבירים למחזאי, בנימוס — ורצוי באיחור של חצי שנה — כי הוא לא „בשל מספיק”, או שהמחזה „ארוך ו- משעמם”, שפשוט „הנושא לא חשוב מספיק ולא כדאי להיאבק עליו”, או שעליו „לשפץ ולעדן.”

אבל אם הנושא הוא חיי שני עמים בצוותא — זה כבר מסובך. מאד אפילו, כפי שהוכיחה הצגת עיר אחת.

הלוואי שלא יהיה לעולם שלום עם הערבים. אם יהיה

שלום, תינשאנה בנותינו לערבים, ולא נהיה עוד

גוי קדוש ועם נבחר.

להקת ה„האן” ב„עיר אחת”
שירפץ — או חיסול?

לפי מוסכמות, וחושבים שלדתיים יש זנב. עד כאן, דברי הבמאי.

רימו

אותנו!

” רק לי מר אלפרדס, אבל ה- קטע שלו על החילוניים והדתיים זה בפירוש דר שטירנר, תקף דן מרגי לית, „הרעיונות שלו והבימוי שלו הם הסתה פרועה. מלכתחילה היה ידוע כי דעותיו השמאליות הקיצוניות, וההצגה הזו לא תעבור עם קטעים שכאלו.”

או לא — כי אם כיצד מגיב האינדיבידום בישראל על כל כך הרבה בעיות חברתיות. בני-אדם בארץ אינם מסוגלים לשמוע או להקשיב ממש. הם ממולכדים בתוך סיסמאות, ומודעזעים כשדורכים על ה- מוסכמות.

רק כך אפשר להסביר את הוועוע מי- דברי הסטודנט, מהפאורדיה על תיור מודרך בירושלים, או מקטע אחר, על עימות בין דתי לחילוני. בהקטע זה, שנועשה על-ידי בעזרת חברי הלהקה כקטע דרמטי, רצינו להביע את היחס המוסכם של הישראלי החילוני ל- ישראלי הדתי ובעיקר לישראלי הדתי-

מייק אלפרדס, („איש השנה בתי- אטרון” 71) שבה לישראל לאחר ש- ביים כמאה מחזות בתיאטרונים שונים בארצות-הברית ובמולדתו, אנגליה, טוען:

„בלי חופש אמנותי, תעמוד כל העבודה שלי בירושלים בסימן שאלה גדול.”

„לא, לא מכריחים אותי לקצץ. אבל ככל פעם באים ורומזים לי בעדינות להוריד משהו אחד. „ההנהלה בפאניקה — ואני באמצע. זה הקונפליקט בין ה- אדמיניסטרציה והצד האמנותי, כמו בכל תיאטרון ציבורי בארץ.”

בעוד מנהלת החאן מתלבטת בין הגנתה על הנהלת החאן מזה ועל החופש ה- אמנותי-להלכה של אלפרדס מזה, והבמאי עצמו מתבטא בעדינות יחסית, אם כי בפסי- מיות גלווייה, על עתידו האמנותי בלהקה — מצהירים העתונאים גולן ומרגלית, סופרי המדיניות של הארץ, שלא יתנו להצגה לעבור בצורתה הנוכחית, לא על דעת אלפרדס ולא על דעת ההנהלה.”

בצורה

לא-שיגרתית

”יה זה לפני שלושה חדשים שהחאן ה- המיני, לפי רעיון שיום אלפרדס, את מתי גולן ודן מרגלית לראיין דמויות שונות משיכבות-ציבור רחבות בירושלים, אודות דעותיהן בשלושה תחומים:

היחסים בין העדות השונות, היחסים בין יהודים לערבים, והיחסים בין חילוניים לדתיים.”

התוצאה היתה ראיונות מוקלטים באורך תשע שעות.

על יסוד חומר זה התעתד אלפרדס לבנות מה שנקרא הצגה דוקומנטרית.

כבכל הצגה, שאיננה דיווח עיתונאי יבש גרידא, כי אם שילוב של דוקומנטציה עם מרכיבים דרמטיים, נעשה גם כאן גיפוי של החומר, ונוספו לו קטעים, בעיקר של אימפרוביזציות ועבודת-סדנא כדי ליצור מיסגרות דרמטיות וקטעי קי- שור.

„החלטנו, למשל, להתחיל את ההצגה בצורה לא-שיגרתית”, סיפר אלפרדס.

„לקחנו את הקהל בקבוצות, כאילו כל שחקן הוא מדריך קבוצת-תיירים, והסברנו את ההיסטוריה של כל עמוד מעמודי החאן.

בקטע זה אנו משלבים פארודיה על חזיון אורי-קולי בירושלים העתיקה, ועל